

GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG HIỆU QUẢ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI HUYỆN THẠCH THÀNH, TỈNH THANH HÓA

NGUYỄN THỊ HÒA, ĐINH THỊ LAM

Tóm tắt: Chương trình mục tiêu quốc gia (MTQG) xây dựng nông thôn mới (NTM) triển khai ở huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa đã đem lại một số kết quả. Kinh tế ngày một phát triển, đời sống người dân được nâng lên, các công trình hạ tầng thiết yếu được đầu tư xây mới hoặc sửa chữa nâng cấp, cảnh quan nông thôn chuyển biến theo hướng “xanh - sạch - đẹp”. Tuy nhiên, vẫn còn một số khó khăn, thách thức trong xây dựng NTM của địa phương, giá trị sản xuất nông nghiệp tăng nhưng chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế, công tác tuyên truyền ở một số nơi chưa thực hiện tốt, việc duy trì một số tiêu chí tại các xã đạt chuẩn NTM còn khó khăn, khoảng cách chênh lệch về kết quả giữa các địa phương trong huyện còn khá lớn... Bài viết đề cập đến tình hình thực tế thực hiện, chỉ ra những khó khăn, thách thức trong quá trình thực hiện, đưa ra một số giải pháp về chính sách và tổ chức thực hiện để tăng cường hiệu quả xây dựng NTM huyện Thạch Thành.

Từ khóa: nông thôn mới, Thạch Thành, Thanh Hóa

SOLUTIONS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF NEW RURAL CONSTRUCTION THACH THANH DISTRICT, THANH HOA PROVINCE

Abstract: The National Target Program (NTP) on building New Rural Areas (NTM) implemented in Thach Thanh district, Thanh Hoa province has brought some positive results. The economy is developing day by day; people's living standards are being improved; essential infrastructure works are invested in new construction; there is repair or upgrade, and rural landscape changes, in the direction of "green - clean - beautiful". However, in addition to these positive results, there are still some difficulties and challenges in the construction of New Rural Areas in the locality. The value of agricultural production increases but is not commensurate with the potential advantages of the locality. The propaganda work in some places is not good. It is still difficult to maintain a number of rural standards in the communes that have been achieved. The gap in results between localities in the district is still quite large. The article mentions the actual situation of implementation, points out difficulties and challenges in the implementation process, and offers some solutions of policy and implementation organization to enhance the effectiveness of construction of New Rural Area in Thach Thanh district.

Keywords: new rural construction, Thach Thanh, Thanh Hoa

1. Đặt vấn đề

Thạch Thành là huyện miền núi nằm ở phía Tây Bắc tỉnh Thanh Hóa, có diện tích tự nhiên

55.811 ha, trong đó đồng bằng 9.120 ha (13,3%), đồi bãi 9.600 ha (16%) và đồi núi cao 31.785 ha (53,4%). Huyện có khí hậu nóng ẩm với hai mùa rõ rệt là mùa hè và mùa đông.

Đặc điểm thổ nhưỡng của Thạch Thành rất thích hợp cho phát triển cây công nghiệp. Thêm vào đó, huyện có mạng lưới giao thông thuận lợi với Quốc lộ 45, Tỉnh lộ 47, tuyến đường Hồ Chí Minh nối các huyện trong tỉnh và đi các tỉnh khác, tạo cho huyện lợi thế phát triển thương mại, dịch vụ và du lịch.

Những năm gần đây, kinh tế của huyện có những bước phát triển vượt bậc. Từ độc canh cây lúa, Thạch Thành đã tích cực chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tái cơ cấu nông nghiệp, xây dựng vùng chuyên canh cây ăn quả, tăng cường thu hút đầu tư phát triển công nghiệp, dịch vụ, thương mại, đô thị. Thu nhập bình quân đầu người trong năm ngày một tăng: năm 2000 là 2,3 triệu; năm 2012 là 17,8 triệu; năm 2018 là 35,2 triệu; năm 2021 là 47,1 triệu đồng/người [6] (thu nhập bình quân đầu người năm 2021 của tỉnh Thanh Hóa là 58,1 triệu đồng) [8].

Nhờ sự phát triển về kinh tế nên diện mạo nông thôn được khởi sắc, đường làng ngõ xóm khang trang, sạch sẽ là những điều dễ nhận thấy ở nhiều thôn, làng trong huyện. Đạt được kết quả này có đóng góp rất lớn từ Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM (MTQG xây dựng NTM) được triển khai trên địa bàn huyện, điển hình và sớm nhất là xã Thành Tâm (từ năm 2012), sau đó triển khai sang các địa phương khác. Tuy nhiên, việc liên kết theo chuỗi sản xuất - chế biến - tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp vẫn còn hạn chế, sản phẩm chủ lực của huyện còn ít, chưa phát huy hết tiềm năng và thế mạnh về nông nghiệp, sự phát triển không đồng đều giữa các xã trong huyện, khoảng cách chênh lệch còn khá lớn... là những thách thức đặt ra trong xây dựng NTM.

Bài viết phân tích thực trạng xây dựng NTM, phân tích những khó khăn, thách thức và đưa ra

một số giải pháp khuyến nghị để quá trình xây dựng NTM của huyện Thạch Thành diễn ra được nhanh chóng và hiệu quả hơn.

2. Cơ sở dữ liệu và phương pháp nghiên cứu

2.1. Cơ sở dữ liệu

Dữ liệu nghiên cứu được lấy từ các bài viết, các công trình nghiên cứu, số liệu thống kê đã công bố có liên quan tại Niên giám thống kê tỉnh Thanh Hóa và các báo cáo do địa phương cung cấp trong quá trình đi khảo sát thực tế.

Ngoài ra, bài viết có tham khảo các báo cáo tổng kết Chương trình MTQG xây dựng NTM của các địa phương nói riêng và cả nước nói chung, các báo cáo về tình hình phát triển kinh tế xã hội của huyện Thạch Thành và của tỉnh Thanh Hóa.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp tổng hợp và phân tích tài liệu. Trên cơ sở các tài liệu thu thập được, tiến hành phân tích, tổng hợp các nội dung liên quan đến thực trạng, những khó khăn thách thức trong quá trình xây dựng NTM, trên cơ sở đó đưa ra một số giải pháp phù hợp với huyện Thạch Thành.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Tình hình thực hiện và kết quả xây dựng nông thôn mới ở huyện Thạch Thành

Thạch Thành có 25 đơn vị hành chính gồm 23 xã, 02 thị trấn, 170 thôn và 29 khu phố. Dân số của huyện năm 2021 là 145.947 người (chủ yếu là dân tộc Kinh và Mường), khu vực nông thôn chiếm 80% dân số. Lực lượng lao động khoảng 96 nghìn người, chiếm 66,4% dân số [1].

Năm 2021, thu nhập bình quân toàn huyện đạt 47,1 triệu đồng/người. Tỷ lệ hộ nghèo đa chiều khu vực nông thôn giảm còn 2,7% [2]. Tổng giá trị sản xuất đạt 14.212,5 tỷ đồng, tăng 14,3% so với cùng kỳ [3].

Chương trình xây dựng NTM huyện Thạch Thành đạt nhiều kết quả, có 23/28 chỉ tiêu đạt và vượt kế hoạch đã đề ra (giai đoạn 2015 - 2020). Trong năm 2021 đã xét công nhận 18 thôn đạt chuẩn NTM (vượt 2,57 lần kế hoạch), công nhận 2 thôn đạt chuẩn NTM kiểu mẫu, 1 đơn vị đạt chuẩn NTM nâng cao. Đến nay, bình quân toàn huyện đạt 16,43 tiêu chí/xã; 12,52 tiêu chí/thôn;

huyện đã có 4 sản phẩm OCOP, 18 sản phẩm VietGap... [3].

Tổng số xã đạt chuẩn NTM là 9/23 xã, trong đó xã Thành Hưng được công nhận xã đạt chuẩn NTM nâng cao năm 2020. Bình quân toàn huyện đạt 14,5 tiêu chí xã (theo chuẩn mới), chưa có xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu; còn lại 14 xã chưa đạt chuẩn NTM theo bộ tiêu chí cũ và mới (Bảng 1).

Bảng 1. Tình hình thực hiện xã NTM ở huyện Thạch Thành

STT	Tên xã	Số tiêu chí đã đạt	Số tiêu chí chưa đạt	Dự kiến về đích
1	Ngọc Trạo	13	6	2023
2	Thạch Bình	19	0	
3	Thạch Cẩm	15	4	2022
4	Thạch Định	19	0	
5	Thạch Đồng	19	0	
6	Thạch Lâm	8	11	2025
7	Thạch Long	16	3	2022
8	Thạch Quảng	14	5	2023
9	Thạch Sơn	19	0	
10	Thạch Tượng	8	11	2025
11	Thành An	19	0	
12	Thành Công	10	9	2024
13	Thành Hưng	19+	0	
14	Thành Long	19	0	
15	Thành Minh	9	10	2024
16	Thành Mỹ	8	11	2024
17	Thành Tâm	19	0	
18	Thành Tân	10	9	2024
19	Thành Thọ	15	4	2022
20	Thành Tiến	16	3	2023
21	Thành Trực	19	0	
22	Thành Vinh	11	8	2023
23	Thành Yên	8	11	2025

Nguồn: Tổng hợp của nhóm tác giả

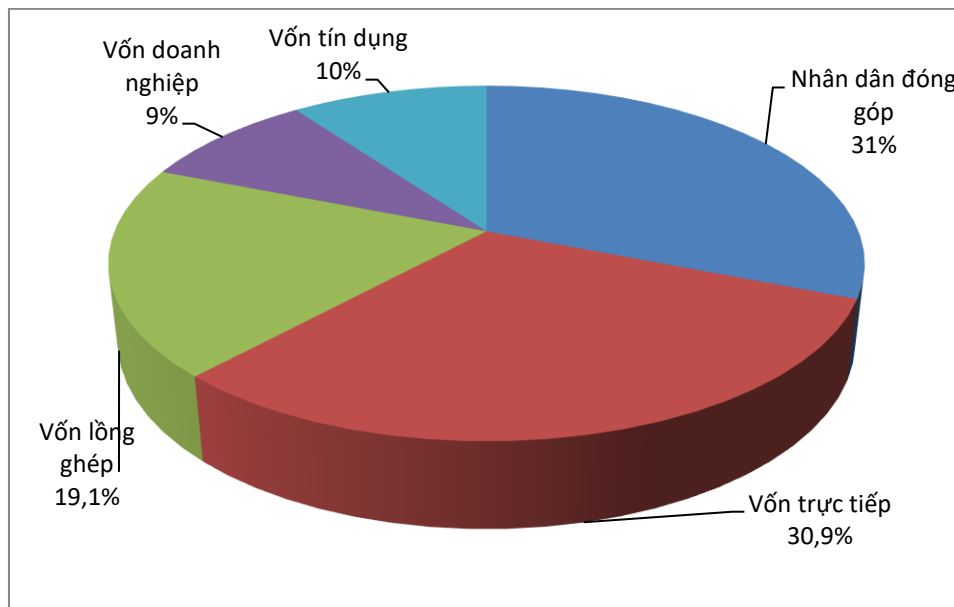
Về việc xây dựng thôn đạt chuẩn NTM: toàn huyện có 113/170 thôn đạt NTM, chiếm 66,5% tổng số thôn; có 6/113 thôn đạt thôn NTM kiểu mẫu, chiếm 5,3% số thôn đạt chuẩn; 6 thôn đạt NTM kiểu mẫu là: thôn Yên Thịnh, Vạn Bảo ở

xã Thành Tâm; thôn Trường Thành, Liên Hưng, Phú Thành ở xã Thành Hưng và Khu 3 xã Thạch Bình [1].

Huyện Thạch Thành đã huy động được 2.770.358 triệu đồng từ nhiều nguồn vốn khác

nhau cho việc thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM [1]. Trong đó, vốn đóng góp từ nhân dân chiếm tỷ lệ cao nhất với 31%; vốn trực tiếp thực hiện chương trình là 30,9%; vốn lồng ghép từ các chương trình, dự án khác là 19,1%; vốn doanh nghiệp, hợp tác xã đầu tư là 9% và vốn

tín dụng là 10% (Hình 1). Vốn huy động nhân dân bao gồm tiền mặt, ngày công lao động, hiến đất, vật tư... chưa tính tiền nhân dân tự sửa sang nhà cửa, khuôn viên gia đình và đầu tư sản xuất. Điều này cho thấy chương trình nhận được sự ủng hộ rất lớn từ người dân địa phương.

Hình 1. Các nguồn vốn huy động thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM (%)

Nguồn: Tính toán của nhóm tác giả

Huyện đã triển khai thực hiện tốt chương trình tái cơ cấu ngành nông nghiệp, xây dựng nhiều mô hình, tiêu chuẩn sản xuất, nhãn hiệu, tem truy xuất nguồn gốc, gắn với xây dựng sản phẩm OCOP, VietGAP, GlobalGAP cho 16 sản phẩm trồng trọt. Sau 3 năm thực hiện chương trình Mỗi xã một sản phẩm (OCOP), đã có 05 sản phẩm của huyện được Hội đồng cấp tỉnh đánh giá, xếp hạng 3 sao (gồm mật ong Hưởng Hoa, tinh dầu xả chanh Nguyên Hồng, cam sạch Hùng Hải Vân Du, ổi lê Thành Tâm, miến dong Thành Minh) [1].

Từ đầu năm 2021 đến hết tháng 3/2022, toàn huyện đã đầu tư xây mới và sửa chữa 59,62 km đường giao thông nông thôn, giao

thông nội đồng; 8,2 km kênh mương; 6 công trình thủy lợi; 32,5 km đường dây hạ thế, 5 trạm biến áp; 46 phòng học, phòng chức năng và 2 công trình tường rào; 2 công sở xã; sửa chữa 2 trạm y tế xã; xây dựng mới và nâng cấp 4 trung tâm văn hóa, thể thao xã; 12 nhà văn hóa và khu thể thao thôn; xây mới và cải tạo 1.532 nhà ở dân cư, 3 khu nghĩa trang theo quy hoạch [2].

Theo Quyết định số 320/2022/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Bộ tiêu chí mới của huyện NTM có 9 tiêu chí. Xét theo Bộ tiêu chí mới, huyện Thạch Thành dự kiến đạt 4/9 tiêu chí [1] (đạt: tiêu chí số 1, 3, 4 và 6; chưa đạt: tiêu chí số 2, 5, 7, 8 và 9) (Bảng 2).

Bảng 2. Việc thực hiện các tiêu chí huyện NTM của huyện Thạch Thành

STT	Tiêu chí số	Lĩnh vực	Đạt	Chưa đạt
1	Tiêu chí số 1	Quy hoạch	X	
2	Tiêu chí số 2	Giao thông		X
3	Tiêu chí số 3	Thủy lợi và phòng chống thiên tai	X	
4	Tiêu chí số 4	Điện	X	
5	Tiêu chí số 5	Y tế - Văn hóa – Giáo dục		X
6	Tiêu chí số 6	Kinh tế	X	
7	Tiêu chí số 7	Môi trường		X
8	Tiêu chí số 8	Chất lượng môi trường sống		X
9	Tiêu chí số 9	Hệ thống chính trị ANTT, hành chính công		X

Nguồn: Tổng hợp của nhóm tác giả

Hội đồng nhân dân tỉnh Thanh Hóa có chính sách hỗ trợ 100 triệu đồng cho mỗi thôn/bản đạt chuẩn NTM, khen thưởng hàng năm, khen thưởng giai đoạn cho các thôn/bản đặc biệt khó khăn có thành tích xuất sắc trong phong trào “Chung sức xây dựng NTM”, với mức thưởng là 50 triệu đồng đối với những thôn/bản được khen thưởng giai đoạn [3].

3.2. Những khó khăn, thách thức trong quá trình xây dựng nông thôn mới

Chương trình xây dựng NTM đã và đang được tiến hành tại Thạch Thành, từng bước nâng cao mức sống sinh hoạt cho người dân địa phương; song bên cạnh đó vẫn còn nhiều khó khăn, thách thức trong quá trình xây dựng NTM ở huyện, cụ thể như:

Thứ nhất, sản xuất nông nghiệp có nhiều tiềm năng, nhiều thế mạnh nhưng chưa khai thác và phát huy hết hiệu quả. Việc liên kết theo chuỗi từ sản xuất - chế biến - tiêu thụ sản phẩm vẫn còn hạn chế, sản phẩm chủ lực còn ít. Giá trị sản xuất mặc dù đã tăng nhưng vẫn chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế của huyện, chưa đạt mục tiêu đề ra, một số chỉ tiêu quan trọng vẫn chưa đạt. Hạ tầng kinh tế - xã hội tuy

đã được đầu tư nhưng chưa đáp ứng được nhu cầu phát triển [3]. Thu nhập của người dân ở mức thấp so với bình quân chung của tỉnh (năm 2021 của huyện Thạch Thành thấp hơn so với toàn tỉnh là 11 triệu đồng/người). Công tác giảm nghèo chưa được bền vững. Tiến độ xây dựng sản phẩm OCOP, trường chuẩn quốc gia, các xã an toàn thực phẩm còn chậm, quản lý, khai thác tiềm năng du lịch chưa hiệu quả.

Thứ hai, công tác tuyên truyền về Chương trình MTQG xây dựng NTM ở một số xã chưa thường xuyên, chậm đổi mới về nội dung và hình thức. Trang thông tin điện tử của nhiều xã hoạt động không hiệu quả, không cập nhật tin tức; tủ sách pháp luật ở các xã hầu hết không được bổ sung thêm đầu sách mới, người dân rất ít khai thác, sử dụng. Các phong trào quần chúng phát triển chưa đồng đều, chưa đi vào chiều sâu.

Thứ ba, việc duy trì một số tiêu chí tại các xã đạt chuẩn NTM còn khó khăn như: tiêu chí về môi trường, an toàn thực phẩm, an ninh trật tự, tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế. Một số công sở xã, nhà văn hóa thôn đạt chuẩn NTM có hiện tượng xuống cấp nhưng chưa được tu sửa kịp thời. Thu gom xử lý rác thải, nước thải

trong khu dân cư còn nhiều hạn chế khiến cảnh quan nông thôn và chất lượng môi trường bị ảnh hưởng. Tiêu chí “nghèo đa chiều”, tiêu chí “y tế” với chỉ tiêu “tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế” bị giảm mạnh khi 7 xã khó khăn ra khỏi vùng 135.

Thứ tư, khoảng cách chênh lệch về kết quả xây dựng NTM giữa các địa phương trong huyện khá lớn. Trong khi nhiều thôn, nhiều xã đã chuyển sang giai đoạn nâng cao chất lượng, xây dựng thôn NTM kiểu mẫu, xã NTM nâng cao thì ở một số xã có số tiêu chí đạt rất thấp, còn rất xa mới tiến tới đích NTM [5]. Một số xã do địa hình phức tạp, dân cư thưa thớt dẫn tới khó khăn trong công tác tuyên truyền, thu gom và xử lý chất thải, thực hiện các tiêu chí về cơ sở hạ tầng điện - đường - trường - trạm để đảm bảo xây dựng NTM đạt đúng tiến độ.

Thứ năm, thành viên Ban chỉ đạo Chương trình MTQG xây dựng NTM của huyện có lúc, có việc còn thiếu quyết liệt. Công tác kiểm tra, giám sát chưa được quan tâm đúng mức, chất lượng, hiệu quả chưa cao. Công tác quản lý nhà nước trên một số lĩnh vực còn bất cập, nhất là quản lý nông - lâm trường, tình trạng ô nhiễm môi trường vẫn còn diễn ra ở một số nhà máy, địa bàn dân cư. Một bộ phận cán bộ và nhân dân vẫn còn tư tưởng trông chờ, ỷ lại vào sự đầu tư, hỗ trợ của Nhà nước. Nhận thức, kiến thức về phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, ý thức bảo vệ môi trường nhiều nơi còn hạn chế.

3.3. Một số giải pháp tăng cường hiệu quả xây dựng nông thôn mới huyện Thạch Thành

Trên cơ sở đặc điểm tình hình, những khó khăn, thách thức trong quá trình xây dựng NTM như đã phân tích ở trên, một số giải pháp được

đưa ra để tăng cường hiệu quả xây dựng NTM huyện Thạch Thành như sau:

Thứ nhất, cần phát triển sản xuất quy mô lớn theo hướng liên kết chuỗi giá trị trên cơ sở các sản phẩm đặc trưng, lợi thế của địa phương theo chương trình OCOP; chú trọng liên kết theo chuỗi từ sản xuất - chế biến - tiêu thụ sản phẩm. Thực hiện chương trình phát triển nông nghiệp quy mô lớn, công nghệ cao trong đó tập trung nhân rộng các mô hình phát triển sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP. Tạo điều kiện phát triển chăn nuôi theo hướng trang trại gia công, quy mô lớn để ứng dụng công nghệ cao, giảm thiểu ô nhiễm môi trường; chú trọng đào tạo và tạo việc làm cho lao động nông thôn...

Thứ hai, đẩy mạnh công tác truyền thông, nâng cao nhận thức về mục đích, ý nghĩa, nội dung của Chương trình MTQG xây dựng NTM. Tuyên truyền sâu rộng để mọi cán bộ, mọi người dân biết và hiểu rõ về các quy định của pháp luật, các quy định của địa phương, vận động người dân tích cực tham gia các phong trào, khơi dậy sự đồng thuận và tinh thần thi đua chung sức góp phần xây dựng NTM. Huy động sự tham gia của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ nhân dân tự quản vào quá trình kiểm tra, giám sát, phản biện xã hội việc thực hiện các tiêu chí xây dựng NTM. Thường xuyên lắng nghe, giải đáp thắc mắc và giải thích cho người dân hiểu những vấn đề liên quan đối với việc thực hiện xây dựng NTM trên địa bàn khi người dân có nhu cầu, bởi Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội đóng vai trò là cầu nối giữa chính quyền với người dân.

Thứ ba, đối với các xã đã được công nhận đạt chuẩn NTM theo bộ tiêu chí giai đoạn 2016

- 2020, cần tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng các tiêu chí nhằm đảm bảo yêu cầu theo bộ tiêu chí mới, đặc biệt là những tiêu chí như: tổ chức sản xuất và phát triển kinh tế nông thôn, môi trường và an toàn thực phẩm... Tiếp tục phấn đấu xây dựng thành xã NTM nâng cao, xã NTM kiểu mẫu. Một số xã có khả năng đáp ứng chỉ tiêu về nước sạch tập trung cần xem xét để đặt mục tiêu xây dựng xã NTM kiểu mẫu hoặc NTM nâng cao (như xã Thành Hưng, Thạch Định do liên kết sử dụng nước sạch với thị trấn Kim Tân, xã Thạch Long có thể sử dụng công trình cấp nước sạch theo dự án 135 hoặc liên kết sử dụng nước sạch với các xã lân cận thuộc huyện Vĩnh Lộc).

Thứ tư, đối với các xã chưa đạt chuẩn NTM, cần đánh giá mức độ đạt được 19 tiêu chí, đặc biệt là đối với những tiêu chí chưa đạt. Xác định nhiệm vụ trọng tâm và xây dựng kế hoạch thực hiện các tiêu chí theo mốc thời gian cụ thể. Đối với những tiêu chí đã đạt, cần duy trì và phát triển các kết quả. Đối với những tiêu chí dễ đạt, tổ chức thực hiện trước và cần đảm bảo tiến độ đã đặt ra. Đối với những tiêu chí khó đạt hoặc cần nhiều vốn, đầu tư cơ sở hạ tầng, cần tập trung huy động nguồn lực hợp lý, đề xuất với Ban chỉ đạo huyện để được hỗ trợ thực hiện theo kế hoạch đã đặt ra.

Thứ năm, UBND các xã phối hợp chặt chẽ với Ban chỉ đạo MTQG xây dựng NTM của huyện để quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo. Khi thực hiện phải sâu sát thực tế, phân công công việc cụ thể cho từng cấp, từng cá nhân. Thường xuyên đôn đốc, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát, giải quyết kịp thời các kiến nghị, đề xuất nhằm khắc phục khó khăn.

Ngoài ra, cần có chính sách hợp lý để khuyến khích, động viên mọi nguồn lực cùng chung sức xây dựng NTM, đa dạng hóa các nguồn lực bằng cách lồng ghép các chương trình, dự án, huy động sự đóng góp của doanh nghiệp, của cộng đồng, những người dân địa phương xa quê thành đạt đóng góp xây dựng quê hương... Thu hút các doanh nghiệp đầu tư xây dựng các công trình công cộng như: công trình cấp nước sinh hoạt tập trung, chợ nông thôn... Tập trung xây dựng các công trình hạ tầng thiết yếu như: đường giao thông, thủy lợi, trường học, nhà văn hóa...

4. Kết luận

Huyện Thạch Thành đã triển khai thực hiện Chương trình xây dựng NTM trên 10 năm. Đến nay, toàn huyện có 9/23 xã đạt chuẩn NTM, trong đó xã Thành Hưng đạt chuẩn NTM nâng cao; 113/170 thôn đạt chuẩn thôn NTM, trong đó có 06/113 thôn đạt thôn NTM kiểu mẫu. Thu nhập bình quân đầu người khu vực nông thôn của huyện đạt 47,1 triệu đồng/năm, tỷ lệ hộ nghèo đa chiều ở nông thôn giảm xuống còn 2,7%.

Bên cạnh những kết quả đạt được, vẫn còn những thách thức, khó khăn cản trở quá trình xây dựng NTM của huyện như: công tác tuyên truyền ở một số xã chưa được thường xuyên và kịp thời; việc duy trì một số tiêu chí tại các xã đã đạt chuẩn NTM còn hạn chế; thu nhập của người dân khu vực nông thôn còn ở mức thấp so với bình quân chung của tỉnh; công tác chỉ đạo, kiểm tra, giám sát đôi lúc còn thiếu quyết liệt và chưa sát sao; một số tiêu chí NTM đã hoàn thành nhưng khó duy trì bền vững...

Để khắc phục những khó khăn, thách thức đó, cần tập trung thực hiện các tiêu chí về nâng cao

thu nhập cho người dân, giảm nghèo bền vững, phát triển sản xuất quy mô lớn theo hướng liên kết chuỗi giá trị trên cơ sở các sản phẩm đặc trưng của địa phương theo chương trình OCOP; đẩy mạnh công tác truyền thông, nâng cao nhận thức, ý thức về xây dựng NTM cho người dân;

huy động sự tham gia của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ nhân dân tự quản vào quá trình kiểm tra, giám sát, phản biện xã hội trong thực hiện các tiêu chí xây dựng NTM; có chính sách hợp lý để khuyến khích, động viên mọi nguồn lực cùng chung sức xây dựng NTM.

Bài báo là sản phẩm của đề tài khoa học cấp cơ sở: “Nghiên cứu biến đổi cảnh quan văn hóa nông thôn ở huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa trong bối cảnh xây dựng nông thôn mới”, Viện Địa lý nhân văn chủ trì, ThS. Đinh Thị Lam làm chủ nhiệm.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban chỉ đạo thực hiện các chương trình MTQG (2022), *Báo cáo tóm tắt Kết quả việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện Chương trình NTM đến năm 2022*.
2. Báo điện tử Thanh Hóa (2022), *Xây dựng NTM ở Thạch Thành*, <https://baothanhhoa.vn/kinh-te/xay-dung-nong-thon-moi-o-thach-thanh/156541.htm>, truy cập ngày 10/5/2022.
3. Báo điện tử Thanh Hóa (2022), *Xây dựng và phát triển Thạch Thành là huyện dẫn đầu các phòng trào khu vực miền núi*, <https://baothanhhoa.vn/thoi-su/xay-dung-va-phat-trien-thach-thanh-la-huyen-dan-dau-cac-phong-trao-khu-vuc-mien-nui/154567.htm>, truy cập ngày 15/5/2022.
4. Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (2019), *Chuyên đề: Xây dựng và giữ gìn cảnh quan, môi trường nông thôn*, Kỷ yếu hội thảo: Lý luận và thực tiễn trong xây dựng NTM ở Việt Nam.
5. Cổng thông tin điện tử Chương trình MTQG về xây dựng NTM (2019), *Nhiều thách thức xây dựng xã NTM kiểu mẫu*, <http://nongthonmoi.gov.vn/Pages/nhieu-thach-thuc-xay-dung-xa-nong-thon-moi-kieu-mau.aspx>, truy cập ngày 10/5/2022.
6. Cổng thông tin điện tử huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa (2022), *Tổng quan về huyện Thạch Thành*, <https://thachthanh.thanhhoa.gov.vn/portal/Pages/lichsu.aspx>, truy cập ngày 02/5/2022.
7. Quyền Thị Lan Phương, Nguyễn Thanh Lâm (2019), *Bản sắc cảnh quan nông thôn trong xây dựng NTM*, Học viện Nông nghiệp Việt Nam.
8. Tổng cục Thống kê (2022). *Niên giám thống kê tỉnh Thanh Hóa năm 2021*.
9. UBND huyện Thạch Thành (2021), *Báo cáo Kết quả thực hiện Chương trình xây dựng NTM năm 2021; mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm năm 2022*.
10. UBND xã Thành Tâm (2021), *Báo cáo Kết quả thực hiện nhiệm vụ KT-XH, QP-AN năm 2021, Phương hướng, nhiệm vụ năm 2022*.

Thông tin tác giả:

Nguyễn Thị Hòa, Đinh Thị Lam - Viện Địa lý nhân văn
Địa chỉ: Số 1 Liễu Giai, Ba Đình, Hà Nội
Email: nguyenhoa.iesd@gmail.com; ĐT: 0902069066

Nhật ký tòa soạn

Ngày nhận bài: 16/5/2023
Biên tập: 06/2022